

Αθήνα, 13 Φεβρουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Ανάπτυξης

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Θέμα: «Θέλει άραγε η Ν.Δ. ένα ισχυρό καταναλωτικό κίνημα;»

Η Πολιτεία οφείλει στην πράξη να οπλίσει το καταναλωτικό κίνημα με όλα τα θεσμικά όπλα που απαιτεί η εποχή και παράλληλα να τηρήσει τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις επιφέροντας ωστόσο, όπου απαιτείται, τροποποιητικές βελτιώσεις, ώστε αυτές να αποτελούν μέτρο νομιμότητας και συντελεστή ασφάλειας και ομαλότητας της αγοράς, με απώτερο σκοπό την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και την οικονομική ανάπτυξη. Υπό αυτό το πρίσμα και οι τιθέμενοι από τα κοινοτικά πρότυπα στόχοι, δε θα πρέπει να περιθωριοποιούνται, ούτε και να ματαιώνονται. Προκειμένου οι καταναλωτές να μπορούν να αναλάβουν πρωτοβουλίες προάσπισης των συμφερόντων τους, θα πρέπει και το καταναλωτικό κίνημα να είναι θεσμικά εξοπλισμένο έτσι ώστε να μπορεί να διαχειρισθεί αποτελεσματικά τα συμφέροντά του και να αναλάβει την κοινωνική του ευθύνη. Για το λόγο αυτό, σε βασικό βαθμό προστασίας των καταναλωτικών συμφερόντων ανάγονται οι ενώσεις καταναλωτών με κεντρικό όπλο στα χέρια τους αυτό της συλλογικής αγωγής. Ωστόσο, η πολιτεία φαίνεται να διατηρεί ανενεργές τις δυνατότητες που της παρέχει το ενωσιακό πλαίσιο και που θα μπορούσαν να διευκολύνουν τις ενώσεις καταναλωτών στην άσκηση του ρόλου τους.

Πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο 10β του ν.2251, (Α' 191/16.11.1994), ορίζεται ως αντιπροσωπευτική αγωγή αυτή που ασκείται από νομιμοποιούμενο φορέα, ως ενάγοντα εξ ονόματος καταναλωτών, για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων τους και που έχει ως σκοπό τη λήψη μέτρων για την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς των προμηθευτών ή μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης ή αμφότερων. Σύμφωνα με τα αναρτημένα στοιχεία του Μητρώου Ενώσεων Καταναλωτών, (Μ.Ε.Κ.), της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης της παρ.1 του άρθρου 10δ του ν.2251/1994 οι νομιμοποιούμενοι φορείς για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών (Ν.Φ.Α.Α.) είναι τρεις και πιο συγκεκριμένα οι: α. Ένωση Καταναλωτών «Η Ποιότητα της Ζωής» (Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ.), β. Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών (ΚΕ.Π.ΚΑ.) και γ. Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδος (Ε.Ε.Κ.Ε.). Σημειώνεται ότι οι νομιμοποιημένοι φορείς θα πρέπει να είναι ανεξάρτητοι και να μην επηρεάζονται από πρόσωπα πέραν των καταναλωτών. Έτσι, για την πρόληψη άσκησης επιρροής, σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ των χρηματοδοτών και των καταναλωτών προβλέπονται ρητώς και αποκλειστικώς οι πηγές προέλευσης των πόρων τους στην παρ.6 του άρθρου 10 του ν.2251.

Επιπλέον, δεδομένου ότι οι αντιπροσωπευτικές αγωγές προωθούν το δημόσιο συμφέρον μέσω της προστασίας των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, η Οδηγία (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης}

Νοεμβρίου 2020 αναφέρει στη με αριθ. 70 αιτιολογική σκέψη ότι: «τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν ή να λάβουν μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι νομιμοποιούμενοι φορείς δεν συναντούν εμπόδια στην άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών δυνάμει τις παρούσας οδηγίας λόγω των εξόδων που συνεπάγεται η διαδικασία. Τέτοια μέτρα θα μπορούν να περιλαμβάνουν τον περιορισμό των εφαρμοστέων δικαστικών ή διοικητικών τελών, τη χορήγηση πρόσβασης σε νομική βοήθεια στους νομιμοποιούμενους φορείς, όπου αυτό είναι αναγκαίο, ή την παροχή δημόσιας χρηματοδότησης στους νομιμοποιούμενους φορείς για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών, συμπεριλαμβανομένων διαρθρωτικής υποστήριξης ή άλλων μέσων υποστήριξης. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να χρηματοδοτούν αντιπροσωπευτικές αγωγές.» Προς τούτο, με το άρθρο 9 του ν.5019, (Α' 27/14.02.2023), με το οποίο ενσωματώθηκε στο εσωτερικό δίκαιο η Οδηγία (ΕΕ) 2020/1828 για τις αντιπροσωπευτικές αγωγές, προστέθηκε, μεταξύ άλλων, η παρ.4δ. στο άρθρο 14 του ν.2251, με την οποία ορίστηκε πως με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να ορίζονται οι επιχορηγήσεις και οι παραχωρήσεις από το ελληνικό δημόσιο, της περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 10γ, προς τις ενώσεις καταναλωτών που νομιμοποιούνται να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές για τη διαρθρωτική στήριξή τους και την πρόσβασή τους σε νομική βοήθεια, καθώς και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι ενώσεις καταναλωτών για τη λήψη τους. Δυστυχώς, μέχρι και σήμερα, τρία έτη μετά την ενσωμάτωση της Οδηγίας, το κυβερνητικό επιτελείο δε φαίνεται να προτίθεται να στηρίξει τις ενώσεις καταναλωτών και δεν έχει εκδώσει τη σχετική κοινή υπουργική απόφαση.

Με δεδομένα τα ανωτέρω και σε συνδυασμό με το ότι από την ίδια τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), αλλά και από το Χάρτη των Θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ε.Ε. προκύπτει ότι οι πολιτικές οφείλουν να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

- 1. Για ποιο λόγο δεν έχει εκδοθεί μέχρι και σήμερα η προβλεπόμενη στην παρ. 4δ. του άρθρου 14 του ν.2251/1994 κοινή υπουργική απόφαση σχετικά με τις επιχορηγήσεις και παραχωρήσεις από το ελληνικό δημόσιο, προς τις ενώσεις καταναλωτών που νομιμοποιούνται να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές;**
- 2. Σκοπεύουν να ενεργοποιήσουν τη δυνατότητα που τους παρέχει η διάταξη της παρ.4δ. στο άρθρο 14 του ν.2251/1994, ήτοι να εκδώσουν την κοινή υπουργική απόφαση; Εάν ναι τότε αναμένεται να εκδοθεί;**

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Μαμουλάκης Χάρης

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γεώργιος

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Ζαμπάρας Μιλτιάδης (Μίλτος)

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Παπαηλιού Γεώργιος

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)

Ψυχογιός Γεώργιος